

**Државно такмичење из програмирања, Београд – 2. април 2016.
I категорија (5. и 6. разред)**

У сваком задатку временско ограничење је 1 секунда, а меморијско ограничење је 64 MB.

1. Посматрајмо бесконачан низ $1, 1, 2, 1, 2, 3, 1, 2, 3, 4, 1, 2, 3, 4, 5, \dots$ који се формира на следећи начин: први члан тог низа је 1, потом следе сви природни бројеви од 1 до 2, потом следе природни бројеви од 1 до 3, потом сви природни бројеви од 1 до 4 и тако даље. Написати програм (конзолну апликацију) **NIZN** који ће за дати број n исписати n -ти члан описаног низа. На пример, за $n=55$, потребно је исписати члан који се у низу налази на позицији 55, а то је број 10. Позиције се броје почев од 1 (а не почев од 0).

УЛАЗ: У једном реду стандардног улаза се налази један природан број n ($1 \leq n \leq 1\,000\,000$)

ИЗЛАЗ: У једном реду стандардног излаза исписати n -ти члан описаног низа.

ПРИМЕР

УЛАЗ	ИЗЛАЗ	УЛАЗ	ИЗЛАЗ	УЛАЗ	ИЗЛАЗ
2	1	55	10	56	1

Решење

Позицију n умањимо за 1, тј. прескочимо први блок. Пронађимо унутар ког блока је n -ти члан. Зато најпре од броја n одузмемо 1, потом одузмемо 2, онда одузмемо 3 и тако даље наставимо док не добијемо негативну вредност за број n . Број извршених одузимања једнак је броју блока, а позиција унутар блока је последња ненегативна вредност коју ћемо добити.

```
#include <iostream>
using namespace std;

int main() {
    long long n;
    cin >> n;

    n--;
    for (long long i = 1; i <= n; i++) {
        n -= i;
    }
    cout << n + 1 << endl;

    return 0;
}
```

2. На почетку рада машина за прављење папирних новчаница садржи тачно 1 новчаницу, а за дати број N потребно је да машина направи тачно N новчаница. На машини постоје две команде: „НАПРАВИ“ или „СЕЦКАЈ“. Ако користите команду „НАПРАВИ“, машина ће креирати још M новчаница. Ако користите команду „СЕЦКАЈ“, машина ће исецкati, тј. уништити Z новчаница које се налазе у њој. Команде можете бирати произвољним редом, али у машини број папирних новчаница мора увек бити већи или једнак 1. Написати програм (конзолну апликацију) **NOVAC** који ће израчунати најмањи број команди које треба употребити да би машина произвела тачно N новчаница. Претпоставите да подаци на улазу су такви да се N новчаница може добити са не више од 1 000 000 позива на неку од команди.

Улаз: У првом реду стандардног улаза се налази се природни број N ($1 \leq N \leq 1\,000\,000$), број новчаница које мора машина да направи;

У другом реду стандардног улаза се налази се природни број M ($1 \leq M \leq 1000$), број новчаница које машина направи једним притиском на команду „НАПРАВИ“;

У трећем реду стандардног улаза се налази се природни број Z ($1 \leq Z \leq 1000$), број новчаница које машина исецка једним притиском на команду „СЕЦКАЈ“;

Излаз: У једном реду стандардног излаза исписати један број, тражени најмањи могући укупни број команда машине тако да се произведе тачно N новчаница.

Примери

Улаз	Улаз
10	987654
11	999
1	1000
Излаз	Излаз
3	1705

Објашњење 1. примера: У машини је на почетку 1 новчаница. Командом „НАПРАВИ“ добије се још 11 новчаница и укупно их има 12. Командом „СЕЦКАЈ“ исецка се 1 новчаница, те их је укупно 11. Поновимо команду „СЕЦКАЈ“, исецка се 1 новчаница, те их је укупно 10. Укупан број команда је 3.

Решење:

```
program novac;
var n, m, z, i : longint;
begin
  readln (n);
  readln (m);
  readln (z);
  {потребно је направити n - 1 новчаница}
  n := n - 1;
  i := 0;
  {
    trazimo najmanji broj i за који вази:
    i * m - n >= 0 i
    i * m - n целобројно поделено са z дaje остатак 0 - (i * m - n) mod z = 0
  }
  while (i * m - n < 0) or ((i * m - n) mod z <> 0) do
    i := i + 1;
  {
    број притисака на команду НАПРАВИ: i
    број притисака на команду СЕЦКАЈ: (i * m - n) / z
  }
  writeln (i + (i * m - n) div z);
end.
```

3. Дат је цео позитиван број N . Означимо производ узастопних природних бројева $1, 2, 3, 4, \dots, N$ са $N! = 1*2*3* \dots *N$. На пример, $4! = 24$. Напишите програм (конзолну апликацију) **ФАКТОР** која за дати број N штампа збир експонената (изложилаца степена) простих бројева који се добијају при растављању броја $N!$ на просте чиниоце. На пример, број $4! = 24 = 2^3 * 3^1$, те је тражени збир $3+1=4$.

Улаз: У једином реду стандардног улаза дат је природан број N ($1 < N < 9999$).

Излаз: У једином реду стандардног излаза исписати тражени збир експонената.

ПРИМЕР

УЛАЗ	ИЗЛАЗ	УЛАЗ	ИЗЛАЗ	УЛАЗ	ИЗЛАЗ
4	24	6	7	20	36

Објашњење 2. примера: $6! = 720 = 2^4 3^2 5^1$, те је тражени збир $4+2+1=7$.

Објашњење 3. примера: $20! = 2432902008176640000 = 2^{18} 3^8 5^4 7^2 11^1 13^1 17^1 19^1$, те је тражени збир $18+8+4+2+1+1+1+1=36$.

Решење:

```
#include <iostream>
using namespace std;
const int fin=10000;
int a[fin+1];

int main()
```

```

{ int n;
cin >> n;

for(int i=2;i<=n;i++)
{
    int cinilac=i;
    int pfaktor=2;
    while(cinilac>1)
    {
        while(cinilac%pfaktor==0) {cinilac /=pfaktor; a[pfaktor]++;}
        pfaktor++;
    }
}

int br=0;
for(int i=1;i<=fin;i++) br += a[i];

cout << br << endl;
}

```

Корисне напомене у вези прегледања задатака

- Оставите себи времена како бисте проверили да ли сте у кореном директоријуму креирали датотеке чији назив је исти као и назив задатка у формулатији коју сте добили (нпр. NIZN,...)
- У том фолдеру се памте искључиво .pas, .c .cpp,... изворни (source) кодови чија имена морају бити као у формулатији задатка.
- За решавање задатака, такмичари могу да користе програмске језике C, C++, Pascal, Basic, C#.
- Такмичари обавезно креирају конзолне апликације због аутоматског прегледа задатака (C, C++, Pascal, C# tj. FreePascal, gcc, g++ компајлер) и полуавтоматског прегледа задатака (Basic).
- Подаци се читају/исписују преко стандардног улаза и излаза - немојте користити додатне датотеке!
- Излазни подаци морају бити тачно у облику датим у опису задатка. Немојте исписивати додатне поруке "Решење је..." .
- На крају програма обавезно уклонити наредбе које неки од Вас користе како би задржали излазни екран са исписаним резултатом:

Pascal	C/C++	C#
readln;	<pre> for(;;); system("pause") getchar(); getch();</pre>	<pre> Console.ReadLine(); Console.Read(); Console.ReadKey(); for (;;) ;</pre>

- Уколико је потребно користити 64-битне бројеве, користите int64 у Pascal-у, односно long long у C/C++-у; обратите пажњу да long у C/C++-у не мора увек бити 64-битни тип.
Уколико за учитавање/испис 64-битних бројева у C/C++-у користите функције scanf/printf, потребно је употребити спецификатор %lld.
- У C/C++ кодовима, користити <iostream> а не <iostream.h>. Такође, морате експлицитно include-овати све библиотеке чије функције користите (нпр. <cstring>, <cstdlib>, <algorithm>).

У неким окружењима (DevC++) ваш код ће радити и без тога али не и на званичном систему! Слично је и са укључивањем неких библиотека из алата Microsoft Visual C++ (нпр. <stdafx.h>,...) које нису подржане у званичном компајлеру.

- У C/C++ кодовима функција main мора бити декларисана као "int main()" а не као "void main()" или "main()". Такође, ова функција мора враћати вредност, тј. морате имати "return 0;"

ПОНЕДЕЉАК 04.04.2016.

До 15ч – привремена ранг листа најбољих ученика Рачунарске гимназије и Друштва математичара Србије

ПЕТАК 08.04.2016.

До 15ч – подношење приговора на резултате привремене ранг листа е-поштом на адресу

takmicenjeinf@gmail.com

Претходно се региструјте на платформи BubbleBee.org и сами тестирајте број тест примера који Вам успешно пролазе. Слично, можете превући тест примере и сајта Друштва математичара Србије и ручно проверити рад Ваших програма.

ПОНЕДЕЉАК 11.04.2016.

Објава коначних резултата на сајту Друштва математичара Србије